

Spørgsmål/svar i forbindelse med kommunalbestyrelsens og regionsrådenes konstituering (KRV17)

1) Er en konstitueringsaftale bindende?

Svar:

Nej, en konstitueringsaftale er ikke juridisk bindende og kan ikke håndhæves. Kommunalbestyrelsens konstituering sker på det konstituerende møde.

2) Kan en et nyvalgt kommunalbestyrelsesmedlem skifte parti?

Svar:

Ja, et kommunalbestyrelsesmedlem kan såvel umiddelbart efter valget som i løbet af valgperioden skifte fra et parti eller en liste til et andet parti eller liste. Kommunalbestyrelsesmedlemmet kan også vælge at blive løsgænger i kommunalbestyrelsen.

3) Kan et kommunalbestyrelsesmedlem vælge at støtte et andet parti eller liste?

Svar:

Der er intet i vejen for, at et nyvalgt medlem af en kommunalbestyrelse indgår en konstitueringsaftale med andre partier eller lister end dem, som de øvrige kommunalbestyrelsesmedlemmer fra vedkommende parti eller liste støtter.

4) Kan et parti udpege nye medlemmer af kommunalbestyrelsen i stedet for nyvalgte, der forlader partiet?

Svar:

Nej. Det er et grundlæggende princip, at kommunalbestyrelsesmedlemmer alene er bundet af deres egen overbevisning og ikke ved nogen forskrift fra deres vælgere. Et kommunalbestyrelsesmedlem er valgt for hele valgperioden, medmindre medlemmet mister sin valgbarhed eller opnår fritagelse for medlemshvervet. Det er uden betydning for et medlems valgbarhed, at medlemmet forlader det parti, på hvis kandidatliste den pågældende er blevet indvalgt i kommunalbestyrelsen. Dette forhold kan heller ikke begrunde en fritagelse for medlemshvervet.

5) Kan den siddende kommunalbestyrelse træffe beslutning om en ny udvalgsstruktur gældende for den nyvalgte kommunalbestyrelse?

Svar:

Den siddende kommunalbestyrelse kan forud for den nyvalgte kommunalbestyrelses konstituerende møde ved ændring af styrelsesvedtægten træffe beslutning om en ændret udvalgsstruktur, herunder ændrede medlemstal i udvalgene, antal udvalg, forretningsområder osv. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse beslutte, at den ændrede styrelsesvedtægt først skal være gældende fra 1. januar 2018.

Den nyvalgte kommunalbestyrelse skal konstituere sig i forhold til den udvalgsstruktur, som vil være gældende i kommunalbestyrelsens funktionsperiode, altså pr. 1. januar 2018.

Den nyvalgte kommunalbestyrelse kan ikke træffe beslutning om ændret udvalgsstruktur på det konstituerende møde. Hvis den nyvalgte kommunalbestyrelse ønsker en anden udvalgsstruktur, må kommunalbestyrelsen efter funktionsperiodens begyndelse træffe beslutning herom ved at ændre styrelsesvedtægten og derefter omkonstituere sig i overensstemmelse hermed.

6) Hvem skal indkalde til det konstituerende møde?

Svar:

Indkaldelsen til det konstituerende møde foretages af det medlem, der længst har været medlem af kommunalbestyrelsen, eller, hvis flere har været medlem lige længe, af det ældste af disse.

Der er praksis for, at også medlemskab af kommunalbestyrelsen i en tidligere kommune, der helt eller delvist er sammenlagt med vedkommende kommune, medregnes ved beregningen af hvilket medlem, der længst har været medlem af kommunalbestyrelsen. Det er det samlede tidsrum for medlemskab af kommunalbestyrelsen, som er afgørende. Det gælder, selv om tidsrummet er afbrudt af perioder, hvor den pågældende ikke har været medlem af kommunalbestyrelsen.

7) Kan der gives fuldmagt til en anden end det længst siddende medlem til at indkalde til det konstituerende møde og lede valget af borgmesteren?

Svar:

Nej, det er fastsat udtrykkeligt i lov om kommunernes styrelse, at det er det længst siddende kommunalbestyrelsesmedlem, der skal indkalde til det konstituerende møde. Det er endvidere fastsat, at valget af kommunalbestyrelsens formand ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

8) Kan mødedatoen for et allerede lovligt indvarslet konstituerende møde ændres?

Svar:

Ja, men når mødet er indkaldt, kan alene kommunalbestyrelsen beslutte at udsætte mødet til et senere tidspunkt. Det konstituerende møde skal dog fortsat afholdes inden for perioden 1. til 15. december.

9) Skal tidspunktet for det konstituerende møde offentliggøres?

Svar:

Ja. Offentligheden skal have meddelelse om tid og sted for det konstituerende mødes afholdelse.

10) Hvem skal lede valget af borgmesteren, hvis det længst siddende medlem har forfald?

Svar:

Hvis det længst siddende medlem har forfald, må det være det næstlængst siddende medlem, der i stedet leder valget af borgmesteren.

11) Hvilke emner kan kommunalbestyrelsen behandle på det konstituerende møde? (Reglerne beskrevet nedenfor omhandler kommunernes konstituering. Der henvises til afsnittet nedenfor om regionernes konstituering vedrørende spørgsmålet om, hvilke emner som kan behandles på det konstituerende møde i regionsrådet.)

Svar:

- Valg af formand og næstformand (-mænd), jf. lov om kommunernes styrelse § 6, stk. 2, 4 og 5.
- Valg af medlemmer af økonomiudvalg, jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3.
- Valg af medlemmer til stående udvalg, jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3.

- Valg af medlemmer til andre udvalg, kommissioner, bestyrelser mv., hvori kommunalbestyrelsen skal være repræsenteret i henhold til andre bestemmelser, jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2

og 3. Det vil sige valg til alle hverv, hvor repræsentationen ikke udelukkende beror på kommunalbestyrelsens egen beslutning.

- Hvis der er enighed i kommunalbestyrelsen herom, kan der dog også på det konstituerende møde foretages valg til udvalg m.v., hvor kommunalbestyrelsens repræsentation alene beror på kommunalbestyrelsens egen beslutning. Tilsvarende kan en enig kommunalbestyrelse på det konstituerende møde beslutte ikke længere at ville være repræsenteret i sådanne udvalg m.v.

12) Bliver den kandidat, der har opnået flest personlige stemmer, borgmester?

Svar:

Nej. Kommunalbestyrelsen vælger på det konstituerende møde sin formand blandt sine medlemmer ved flertalsvalg.

13) Er der regler om afstemningsrækkefølgen i tilfælde, hvor der er flere borgmesterkandidater?

Svar:

Ved valg af borgmester følges den fremgangsmåde, der er beskrevet i lov om kommunernes styrelse § 24, stk. 1. Det er dog op til lederen af valget at bestemme, i hvilken rækkefølge der skal være mulighed for at stemme på kandidaterne.

14) Kan kommunalbestyrelsen i valgperioden afsætte en borgmester, hvis vedkommende ikke længere har flertal?

Svar:

Kommunalbestyrelsens valg af borgmester på det konstituerende møde har gyldighed for kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Borgmesterens funktionsperiode kan kun afkortes ved, at borgmesteren ansøger om og af kommunalbestyrelsen bevilges fritagelse for sit hverv efter reglerne i lov om kommunernes styrelse § 7, eller ved, at borgmesteren afsættes eller suspenderes efter de helt særlige regler herom i lov om kommunernes styrelse §§ 66 a-66 c.

15) Kan der laves en aftale om delt borgmesterperiode?

Svar:

En aftale om at dele borgmesterposten i valgperioden vil ikke være juridisk forpligtende og vil ikke kunne håndhæves – heller ikke selv om borgmesteren har tiltrådt den. For så vidt angår muligheden for at afsætte en borgmester i valgperioden henvises til svaret på spørgsmål 14.

16) Hvordan skal et valg gennemføres, når der skal vælges 2 medlemmer og 2 suppleanter for disse?

Svar:

Valg af to eller flere medlemmer til udvalg m.v. sker ved forholdstalsvalg. Valg af medlemmerne og valg af suppleanter er to valg. Dette sikrer, at såvel medlem som suppleant repræsenterer samme valggruppe.

17) Har en gruppe ikke ret til minimum én plads i ét udvalg?

Svar:

Nej, fordelingen sker efter forholdstalsvalg, med mindre der i kommunalbestyrelsen er enighed om en anden fordeling. Se også besvarelsen af spørgsmål 18-21.

18) Kan kommunalbestyrelsen beslutte, at alle partier skal være repræsenteret i økonomiudvalget?

Svar:

Medlemmerne af økonomiudvalget vælges ved forholdstalsvalg, men der er ikke noget til hinder for, at en enig kommunalbestyrelse i forbindelse med konstitueringen af økonomiudvalget aftaler, at alle kandidatlistor,

der er repræsenteret i kommunalbestyrelsen, skal være repræsenteret i økonomiudvalget. Kravene om, at udvalgets medlemstal være ulige og ikke må overstige halvdelen af kommunalbestyrelsens medlemstal, og at borgmesteren er formand, skal dog være opfyldt. Kommunalbestyrelsens valg af medlemmer er også ved denne aftalte udpegningsmåde bindende for funktionsperioden.

19) Kan man fravige forholdstalsvalgmetoden (d'Hondts metode) alene for økonomiudvalget men ikke for de stående udvalg?

Svar:

Ja, forholdstalsvalgmetoden (d'Hondts metode) kan fraviges, hvis der i kommunalbestyrelsen er enighed om en anden valgmetode. Kommunalbestyrelsen kan også i enighed fravige forholdstalsvalgmetoden således, at visse medlemmer udpeges i enighed og resten ved forholdstalsvalg.

20) Indebærer kravet om enighed om fravigelse af forholdstalsvalgmetoden (d'Hondts metode), at denne ikke vil kunne fraviges ved flertalsbeslutning?

Svar:

Ja, kravet om enighed betyder, at hvis blot et enkelt medlem af kommunalbestyrelsen kræver det, så skal lovens valgmetode følges.

21) Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at fravige forholdstalsvalgmetoden (d'Hondts metode) ved fordeling af udvalgspladser, gælder der så nogen krav til den fordelingsmetode, der anvendes i stedet for?

Svar:

Der gælder ingen obligatoriske krav til den valgmetode, som en enig kommunalbestyrelse vælger at anvende som alternativ til lovens valgmetode.

22) Hvornår finder lov om kommunernes styrelse § 27 om omfordeling af udvalgspladser anvendelse?

Svar:

Omfordeling efter lov om kommunernes styrelse § 27 er ikke obligatorisk, men foretages kun, såfremt den forfordelte gruppe fremsætter krav herom.

23) Hvornår skal der fremsættes krav om omfordeling af udvalgspladser i stående udvalg efter lov om kommunernes styrelse § 27?

Svar:

Det antages, at retten skal gøres gældende på det konstituerende møde.

24) Kan den gruppe, som får tildelt pladser efter lov om kommunernes styrelse § 27, selv vælge, i hvilke stående udvalg gruppen vil have plads?

Svar:

Nej. Det er den afgivende gruppe, der anviser den/de plads(er), den skal afgive. Den gruppe, der har krav på yderligere udvalgspladser, kan dog kræve, at der ikke anvises den mere end én plads i hvert udvalg. Hvis der er uoverensstemmelse mellem grupper, der skal afgive pladser, afgøres spørgsmålet af kommunalbestyrelsen.

25) Hvilken valgmetode skal anvendes i forbindelse med valg til formand og næstformand i stående udvalg?

Svar:

De stående udvalg vælger selv deres formand. Valg af formand og eventuel næstformand sker ved flertalsvalg, medmindre der i udvalget er enighed om andet.

Særligt for regionerne om konstituering

1) Hvilke emner kan behandles på det konstituerende møde?

Svar:

- Valg af formand og næstformænd, jf. regionslovens § 9, stk. 2 og 4.
- Valg af medlemmer af forretningsudvalg, jf. regionslovens § 13, stk. 1.
- Valg til medlemmer af udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende, hvori regionsrådet skal være repræsenteret, jf. regionslovens § 13, stk. 4. Det vil sige valg til alle hverv, hvor repræsentationen ikke udelukkende beror på regionsrådets egen beslutning.
- Hvis der er enighed i regionsrådet herom, kan der dog også på det konstituerende møde foretages valg til udvalg m.v., hvor regionsrådets repræsentation alene beror på regionsrådets egen beslutning. Tilsvarende kan et enigt regionsråd på det konstituerende møde beslutte ikke længere at ville være repræsenteret i sådanne udvalg m.v.
- Vederlæggelse af regionsrådets næstformænd, jf. regionslovens § 11, stk. 3.

Såfremt regionsrådet i styrelsesvedtægten har truffet beslutning om, at der til varetagelsen af den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender nedsættes et økonomiudvalg og et eller flere stående udvalg, jf. regionslovens § 36 a, stk. 1, finder reglerne i kapitel III i lov om kommunernes styrelse bortset fra § 17, stk. 5, tilsvarende anvendelse i stedet for §§ 13-15 i regionsloven. I så fald kan følgende emner behandles på det konstituerende møde:

- Valg af formand og næstformænd, jf. regionslovens § 9, stk. 2 og 4.
- Valg af medlemmer af økonomiudvalg, jf. regionslovens § 36 a, stk. 1, jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3.
- Valg af medlemmer til stående udvalg, jf. regionslovens § 36 a, stk. 1, jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3.
- Valg af medlemmer til andre udvalg, kommissioner, bestyrelser mv., hvori regionsrådet skal være repræsenteret i henhold til andre bestemmelser, jf. regionslovens § 36 a, stk. 1 jf. lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3. Det vil sige valg til alle hverv, hvor repræsentationen ikke udelukkende beror på regionsrådets egen beslutning.
- Hvis der er enighed i regionsrådet herom, kan der dog også på det konstituerende møde foretages valg til udvalg m.v., hvor regionsrådets repræsentation alene beror på regionsrådets egen beslutning. Tilsvarende kan et enigt regionsråd på det konstituerende møde beslutte ikke længere at ville være repræsenteret i sådanne udvalg m.v.
- Vederlæggelse af regionsrådets næstformænd, jf. regionslovens § 11, stk. 3.

2) Kan regionsrådet nedsætte de særlige udvalg på det konstituerende møde?

Svar:

Bortset fra valg til forretningsudvalget - eller økonomiudvalget og de stående udvalg, hvis der iht. regionslovens § 36 a, stk. 1, er truffet beslutning om nedsættelse heraf - kan regionsrådet ikke på det konstituerende møde foretage valg af medlemmer til udvalg m.v., hvis eksistens alene beror på regionsrådets egen beslutning. Hvis der er enighed i regionsrådet herom, kan der dog også på det konstituerende møde foretages valg til udvalg m.v., hvor regionsrådets repræsentation alene beror på regionsrådets egen beslutning. Tilsvarende kan et enigt regionsråd på det konstituerende møde beslutte ikke længere at ville være repræsenteret i sådanne udvalg m.v.

3) Har en gruppe ikke ret til minimum én plads i ét udvalg?

Svar:

Nej, fordelingen sker efter forholdstalsvalg, med mindre der i regionsrådet er enighed om en anden fordeling.